

Posudek oponentky

na rigorózní práci Mgr. Jiřího Zavázala na téma:

Uplatňování práv ze směnek v občanském soudním řízení

Autor předkládá k posouzení svou rigorózní práci o rozsahu 109 stran vlastního textu, přílohami jsou seznam zkratk, shrnutí v angličtině a seznam použité literatury.

Především oceňuji volbu tématu. Vzhledem ke stoupajícímu významu směny v právním životě je užitečné zabývat se otázkami, které vyvolává uplatňování práv ze směnek cestou soudního řízení.

Ve stručné úvodní poznámce vysvětluje autor důvod volby tématu a svůj základní koncept, kterým téma zpracoval.

Systematika práce je v zásadě zvolena vhodně s následující výhradou. Autor se postupně věnuje otázkám obecným, následně pak zkrácenému řízení a konečně řízení nezkrácenému (což však není adekvátní označení). Tomuto konceptu měla odpovídat systematika práce a části 3. a 4. měly být podřazeny v rámci části druhé.

V rámci obecných výkladů se autor zaměřuje na (směnečnou) žalobu, resp. a její náležitosti a povinnosti žalobce. Oceňuji, že autor věnuje svou pozornost specifikům povinnosti tvrzení a důkazní, ale v rámci ústní obhajoby by měl doplnit své výklady o podobě petitu směnečné žaloby. Dalším objektem autorova zájmu je pak věcná a místní příslušnost soudu k projednání žaloby a k rozhodnutí a o ní. Výklady v této partii práce jsou stručným uvedením do problematiky a autor již zde prokazuje velmi dobrou orientaci ve zvoleném tématu. Jeho závěry ohledně sporných otázek jsou přesvědčivé, protože se opírají o dobrou znalost platného práva i judikatury.

Další partie práce, která svým rozsahem (zahrneme-li do něj tematicky a věcně související části 3. a 4.) může být považována za její těžiště. Autor se zde postupně věnuje zkrácenému řízení rozkaznímu obecně, jeho typickému průběhu, a posléze pak i řízení o námitkách proti směnečnému platebnímu rozkazu a rozhodování v námitkovém řízení zvláště. Jde opět o fundované výklady, které se opírají o velmi dobrou znalost právní úpravy i judikatury, stejně jako o znalost teoretických základů a podstaty zkoumaných procesních institutů. Autorovi jsou velmi dobře známy rovněž aplikační a interpretační problémy uplatňování práv ze směnek (viz například výklad ohledně významu rozhodnutí o umožnění směnky ve vztahu k náležitostem plynoucím z ustan. § 175 odst. 1 o. s. ř. nebo závěr ohledně postupu soudu pro případ, že směnka je planá nebo jde o směnku s hospodářským důvodem nepřijatelným.) V rámci ústní obhajoby by měl autor doplnit své úvahy o eventuální možné procesní obraně žalobce proti postupu soudu, je-li přesvědčen, že směnka takto posouzena být neměla. Autor vyjadřuje přesvědčení, že není nezbytné, aby agenda zkráceného řízení byla svěřena výlučně soudcům. S tím lze polemizovat i z jiných důvodů, než sám autor připouští. V další partii věnované doručování směnečného platebního rozkazu se autor podrobně zabývá mj. i problematikou způsobu jeho doručení žalobci a přesvědčivě polemizuje s vyjádřenými stanovisky. Na závěr této partie zmiňuje autor stručně postup při opravě nebo doplnění směnečného platebního rozkazu, resp. též skončení řízení v případě, že námitky nejsou podány.

Následující kapitolu věnoval autor samostatným výkladům o řízení o námitkách proti směnečnému platebnímu rozkazu. Námitky přitom kategorizuje na hmotněprávní a procesní. V rámci ústní obhajoby by měl autor doplnit pojmové vymezení námitek a jejich odůvodnění. V souvislosti se lhůtou k podání námitek oceňuji autorovu přesvědčivou argumentaci i rozbor nálezu Ústavního soudu ČR, který tuto otázku řešil. Podrobně a zasvěceně se autor dále zabývá projednáním námitek (ať již při jednání nebo bez něj) a správně v této souvislosti připomíná procesní zásady, kterými je ten či onen postup determinován. Přínosné jsou i podrobné úvahy ohledně důsledků procesního nástupnictví v řízení o námitkách. Zvláštní pozornost

věnuje autor klíčovému institutu sporného civilního procesu: důkaznímu břemeni. Autor jej zkoumá jednak obecně a posléze pak v souvislosti se spornou pravostí podpisu směnečného dlužníka. Závěr této partie je pak věnován poučovací povinnosti soudu podle § 118a o.s.ř. v řízení o námitkách.

Čtvrtá část hodnocené práce postupně rozebírá možné varianty rozhodování v námitkovém řízení. Autor správně poukazuje na nejednotnost soudní praxe v otázce, zda přihlížet při přezkumu směnečného platebního rozkazu ke skutečnostem, které nastaly až po jeho vydání. Celkově tato partie podává ucelený přehled procesního ukončení námitkového řízení, včetně opravných prostředků.

Závěrečná – pátá - část hodnocené práce se stručně věnuje uplatňování práv ze směnky v typickém sporném řízení. Ačkoli je v praxi taková cesta relativně řídká, oceňuji, že autor tuto variantu ve své práci nepominul. Jeho výklady jsou tak úplné.

Práci uzavírá stručná shrnující poznámka.

Závěr:

celkově hodnotím předloženou rigorózní práci Mgr. Jiřího Zavázala jako mimořádně zdařilé dílo, které svým rozsahem, obsahem a způsobem zpracování plně vyhovuje požadavkům, kladeným na tento druh prací. Je proto plně způsobilá být předmětem ústní obhajoby, ke které ji tímto doporučuji.

V Praze dne 31.1.2013

Doc.JUDr.Alena Macková, Ph.D.